

JUDIKATÚRA – PREVOD OBCHODNÉHO PODIELU/AKCII

Obsah

POVAHA OP	3
Obchodný podiel spoločnosti a výška vkladu spoločníka ako odlišné inštitúty	3
PREVODITEĽNOSŤ OP	3
Prevod spoločného OP	4
ÚČINKY PREVODU OP	4
Dodatočná legalizácia zmluvy o prevode OP	4
(Odkladacia) podmienka súhlasu valného zhromaždenia s prevodom, ex lege zmena spoločenskej zmluvy	5
Rozvázovacia podmienka, určovacia žaloba ako základ na vykonanie zmien v ORSR	5
Odlišnosť platnosti od účinnosti prevodu, možnosť zmluvného dojednanja odkladacej podmienky	6
Platnosť zmluvy o prevode OP ako predpoklad pre odstúpenie od zmluvy	6
NÁLEŽITOSTI PREVODU OP	7
Neplatnosť prevodu, nemožnosť dodatočnej konvalidácie	7
Obligatórne stanovenie ceny/spôsobu jej určenia	8
VADY/VLASTNOSTI OP (VS. PRI PREDAJI PODNIKU)	8
Neprípustnosť analógie s § 409 ObZ, vyhlásenia a záruky	8
POVAHA AKCII	9
PODOBA AKCII	9
Zmena podoby akcie po emisii a jej vplyv na prevoditeľnosť	9
ÚČINKY ZMLUVY O PREVODE ZAKNIHOVANÝCH AKCII	10
Vplyv odstúpenia od zmluvy na prevoditeľnosť akcií	10
NEPLATNOSŤ PREVODU AKCII	11
Vplyv na osobu akcionára	11
Neplatnosť z dôvodu zákazu nakladania s akciami (rozpor s dobrými mravmi)	11
Zmluva o prevode práv a povinností zo zmluvy o prevode akcií	12
Posudzovanie absolútnej neplatnosti zmluvy o predaji časti podniku neschválenej valným zhromaždením spoločnosti, respektíve dodatočne schválenej až po jej uzatvorení	13
AKCIONÁRSKE PRÁVA	13
Právo na podanie žaloby o určenie neplatnosti mimoriadneho VZ	13
Pribratie do konania o zrušenie akciovej spoločnosti	14

Aktívna legitimácia na podanie žaloby o určenie neplatnosti valného zhromaždenia	14
PREDKUPNÉ PRÁVO.....	14
VYDRŽANIE	15
NEMOŽNOSŤ NADOBU DNUTIA OP OD NEVLASTNÍKA (CZ JUDIKÁT)	17
DOB R É MRAVY V OBCHODNOM STYKU	18
ZMLUVY UZAVRETÉ SPOLOČNOSŤOU S POTENCIÁLNE NEPRAZNIVÝM VPLYVOM NA HODNOTU OP SPOLOČNÍKA	18

POVAHA OP

- 4 Obdo 10/2011

<https://www.judikaty.info/document/nssr/22758/>

Pojem obchodný podiel sa vzťahuje výlučne na spoločnosť s ručením obmedzeným a predstavuje majetkové, ako aj nemajetkové práva a povinnosti spoločníka a tomu zodpovedajúcu účasť na spoločnosti, t. j. **prestavuje podiel na riadení rozhodovaní a kontrole činnosti obchodnej spoločnosti** (§ 114 ods.1 OBZ). Každý spoločník môže mať iba jeden obchodný podiel v spoločnosti (§ 114 ods. 2 OBZ). S účinnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu voči spoločnosti prechádzajú na nadobúdateľa obchodného podielu všetky práva a povinnosti pôvodného spoločníka (majetkové a nemajetkové práva) a nadobúda právne postavenie spoločníka. Medzi základné majetkové práva každého spoločníka patrí právo na podiel zo zisku spoločnosti (§ 123 OBZ).

Odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku teda vzniká samostatná, t.j. samostatne obchodovateľná pohľadávka daného spoločníka voči spoločnosti, ktorej obsahom je nárok daného spoločníka voči spoločnosti na vyplatenie konkrétneho podielu na zisku, ktorý bol odsúhlasený valným zhromaždením. Je tiež nesporné, že odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku môže byť spoločníkov nárok na podiel na zisku predmetom samostatného prevodu, pretože od tohto dňa je to už samostatné právo, ktoré nie je viac spojené s aktuálnym vlastníctvom obchodného podielu. Daný spoločník tento svoj právny nárok teda už nestráca samotným prevodom obchodného podielu, ale len v prípade, že výslovným prejavom vôle toto právo prevedie na inú osobu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

Obchodný podiel spoločnosti a výška vkladu spoločníka ako odlišné inštitúty

- 6Obo 83/09

<https://www.judikaty.info/document/nssr/13171/>

Nie je možné stotožniť hodnotu obchodného podielu spoločnosti s výškou vkladu spoločníka v spoločnosti. Skutočná hodnota obchodného podielu je závislá od čistého obchodného imania spoločnosti, ktoré zohľadňuje aj výšku záväzkov spoločnosti.

PREVODITEĽNOSŤ OP

- 6 Obo 96/2001

<https://www.judikaty.info/document/nssr/78723/>

Právo na vyrovnací podiel spoločníkovi obchodnej spoločnosti nevznikne, ak jeho účasť v spoločnosti nezruší súd, alebo ak zo spoločnosti nie je vylúčený.

Obchodný podiel v zmysle ustanovenia § 115 ods. 3 Obchodného zákonníka je možné previesť odplatne alebo bezodplatne.

Prevod spoločného OP

- ÚS 646/2014

<https://www.judikaty.info/document/ussr/25267/>

Pre platnosť zmluvy o prevode spoločného obchodného podielu sa nevyžaduje, aby boli jednotliví spolupodielníci buď účastníkmi zmluvy o prevode obchodného podielu, alebo aby na jej uzavretie udelili spoločnému zástupcovi ustanovenému na výkon práv z obchodného podielu osobitné písomné splnomocnenie. Pre platnosť zmluvy o prevode spoločného obchodného podielu postačuje, ak na jej uzavretie jednotliví spolupodielníci dali spoločnému zástupcovi súhlas.

ÚČINKY PREVODU OP

Dodatočná legalizácia zmluvy o prevode OP

- 10Sžso/5/2016

<https://www.judikaty.info/document/nssr/64815/>

Zmluva o prevode obchodného podielu je upravená v ustanovení § 115 ods. 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), ktorý znie: „Zmluva o prevode obchodného podielu musí mať písomnú formu a podpisy na zmluve sa musia osvedčiť. Nadobúdateľ, ktorý nie je spoločníkom, v nej musí vyhlásiť, že pristupuje k spoločenskej zmluve, prípadne stanovám, ak boli prijaté. Prevodca ručí za splácanie vkladu nadobúdateľom tohto podielu.“ Z dikcie uvedeného ustanovenia vyplýva požiadavka písomnej formy zmluvy a zároveň požiadavka osvedčenia pravosti podpisov zmluvných strán. Zákon však v ďalšom neustanovuje, že k overeniu pravosti podpisov zmluvných strán musí dôjsť pri podpisovaní zmluvy alebo bezprostredne potom. To znamená, že legalizácia sa môže uskutočniť aj následne, až po uzavretí zmluvy o prevode obchodného podielu. V takom prípade sa však zmluva stane účinnou až dňom, kedy došlo k osvedčeniu podpisov prevodcu a nadobúdateľa. Až tento deň možno považovať za deň, ku ktorému nastávajú právne účinky prevodu obchodného podielu voči spoločnosti (medzi zmluvnými stranami je zmluva o prevode obchodného podielu účinná dňom jej uzavretia, za predpokladu, že sama zmluva o prevode neurčuje inak). Uvedené vyplýva aj zo znenia ustanovenia § 115 ods. 4 Obchodného zákonníka, podľa ktorého účinky prevodu obchodného podielu voči spoločnosti nastávajú (s výnimkou prevodu väčšinového obchodného podielu) až dorúčením účinnej zmluvy o prevode obchodného podielu s tým, že ak je účinnosť zmluvy viazaná na zákonom ustanovenú podmienku, ktorá nastane až neskôr (v prejednávanej veci podmienka nutnosti overenia pravosti podpisov zmluvných strán), účinky prevodu obchodného podielu nastanú až s touto neskoršou účinnosťou.

(Odkladacia) podmienka súhlasu valného zhromaždenia s prevodom, ex lege zmena spoločenskej zmluvy

- Obdo V 7/2001

<https://www.judikaty.info/document/nssr/78734/>

Účinnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu voči spoločnosti sa mení zo zákona spoločenská zmluva, k tejto zmene už nie sú potrebné ďalšie právne skutočnosti. Výrok rozsudku, ktorým sa rozhoduje o určení, že žalobca je spoločníkom obchodnej spoločnosti, musí obsahovať údaj o výške jeho vkladu, ktorý sa zapisuje do obchodného registra, inak tento rozsudok nie je vykonateľný.

Podľa § 115 ods. 1 Obchodného zákonníka so súhlasom valného zhromaždenia môže spoločník zmluvou previesť svoj obchodný podiel na iného spoločníka, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. Takto určená podmienka pre prevod obchodného podielu má zásadný význam pre účinky prevodu obchodného podielu medzi zmluvnými stranami. Ak nie je splnená podmienka súhlasu valného zhromaždenia spoločnosti, ktorá je stanovená zákonom a spoločenskou zmluvou spoločnosti, zmluva o prevode nie je účinná medzi zmluvnými stranami a účinky prevodu obchodného podielu nenastanú v takom prípade ani vo vzťahu k spoločnosti okamžikom jej doručenia. Účinnosť aj vo vzťahu k spoločnosti nastane až po súhlase valného zhromaždenia spoločnosti. Účinnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu vo vzťahu k spoločnosti sa mení zo zákona spoločenská zmluva a nie sú k tomu potrebné ďalšie právne skutočnosti.

Rozvázovacia podmienka, určovacia žaloba ako základ na vykonanie zmien v ORSR

- 10Cb/339/2009

<https://www.judikaty.info/document/mssr/99410/>

Prevod obchodného podielu bol schválený na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti AVC spol. s r.o., v ktorej bol jediným spoločníkom, konanom dňa 12.12.2005, pričom žalovaný 1. sa stal spoločníkom obchodným podielom vo výške 85% základného imania spoločnosti. Poukázal na čl. III zmluvy, v ktorom bola dohodnutá cena za prevod vo výške 650.000,- Sk, ktorá mala byť zaplatená v 2 splátkach. Prvá splátka vo výške 300.000,- Sk bola zaplatená pri podpise zmluvy a zvyšná časť vo výške 350.000,- Sk do dvoch mesiacov od podpísania zmluvy s tým, že bolo dohodnuté, ak cena nebude zaplatená v termíne, predmetná zmluva stráca platnosť. Nakoľko žalovaný 1. druhú splátku ceny v uvedenom termíne neuhradil, zmluva sa stala neplatnou vzhľadom na rozvázovaciu podmienku dohodnutú v čl. III. Na základe uvedeného sa nesplnením dohodnutej podmienky zmluva zrušila od počiatku a žalobca je jediným spoločníkom spoločnosti - žalovaného 2.

Súd posúdil túto zmluvu ako platne uzavretú, nakoľko boli splnené všetky podmienky v súlade s ust. § 115 Obch. zák. Súd sa ďalej zaoberal podmienkou dohodnutou v čl. III bod 3

zmluvy, ktorú posúdil v zmysle cit. ust. zákona ako rozvázovaciú podmienku. Podmienka (condicio) je vedľajšie ustanovenie v právnom úkone, v ktorom sa právne následky úkony robia závisle od nejakej skutočnosti, o ktorej účastníci právneho úkonu nevedia, či sa splní a kedy sa splní. Rozoznávajú sa podmienky odkladacie a rozvázovacie. **Prí odkladacej podmienke účinnosť inak platného právneho úkonu (t.j. vznik, zmena alebo zánik právneho vzťahu) nastane, keď sa splní podmienka. Do splnenia či nesplnenia podmienka trvá stav neistoty.** Okamihom splnenia odkladacej podmienky (ex nunc) nastanú práve následky úkonu. Naproti tomu nesplnenie odkladacej podmienky znamená, že z platného právneho úkonu právne následky vôbec nenastanú. **Prí rozvázovacej podmienke právne následky platného úkonu pominú, keď sa splní podmienka. Do jej splnenia či nesplnenia panuje neistota, či právne následky úkonu, ktorý je platný, záväzný a navyiac i účinný potrvajú alebo pominú.** Preto i v týchto prípadoch trvá viazanosť subjektov s právny úkonom. Okamihom splnenia rozvázovacej podmienky (ex nunc) pominú právne následky, ktoré už nastali. Naopak, jej nesplnením právne následky úkonu trvajú naďalej.

S poukazom na uvedené mal súd za preukázané, že v zmluve bola dohodnutá rozvázovacia podmienka, nezaplatením druhej splátky ceny za prevod obchodného podielu vo výške 350.000,- Sk do dvoch mesiacov od podpísania zmluvy, 22.06.2006, jej splnením zmluva o prevode obchodného podielu stratila platnosť, ako bolo zmluvnými stranami dohodnuté. Na základe toho sa žalobca stal opätovne jediným spoločníkom spoločnosti - žalovaného 2 a má právny záujem na tom, aby bol urýchlene aj zapísaný v obchodnom registri ako jediný spoločník, a to formou určovacej žaloby, ktorá mu poslúži ako základ na vykonanie zmien v obchodnom registri.

Odlišnosť platnosti od účinnosti prevodu, možnosť zmluvného dojednanja odkladacej podmienky

- 1ObdoV/53/2011

<https://www.judikaty.info/document/nssr/6685/>

Oba sudy nesprávne stotožnili platnosť zmluvy s účinkami prevodu obchodného podielu a to aj napriek tomu, že rozdielnosť týchto právne významných skutočností explicitne vyplýva z ust. § 115 ods. 4 Obchodného zákonníka. S poukazom na ust. § 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že účinky prevodu obchodného podielu medzi zmluvnými stranami možno viazať aj na podmienku a práve takúto si zmluvné strany ako zmluvne dohodnutú odkladaciu podmienku dojednali v čl. II bode 2 zmluvy, podľa ktorého bude odsúhlasený... valným zhromaždením, ktorého pôsobnosť vykonáva jediný spoločník. To len potvrdzuje, že v konaní o tejto veci bolo nevyhnutné sa zaoberať otázkou nielen platnosti zmluvy, ale aj tým, či nastali skutočnosti, s ktorými hmotné právo a zmluva spájali účinky prevodu obchodného podielu.

Platnosť zmluvy o prevode OP ako predpoklad pre odstúpenie od zmluvy

- 1ObdoV/53/2011

<https://www.judikaty.info/document/nssr/6685/>

Žalovaný podaním žaloby o určenie platnosti odstúpenia od zmluvy sám uznal zmluvu o prevode obchodného podielu za platne uzavretú, lebo by sa nedomáhal platnosti odstúpenia od neplatnej zmluvy. Pokiaľ by sám považoval túto zmluvu za neplatnú, domáhal by sa určenia jej neplatnosti. Preto odvolací súd dospel k záveru, že námietka žalovaného 1/ o neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky platnosti zmluvy, dania súhlasu valného zhromaždenia na prevod obchodného podielu zo strany žalovaného 1/ je účelová.

NÁLEŽITOSTI PREVODU OP

- 5Obo/34/2009

<https://www.judikaty.info/document/nssr/6770/>

K platnosti zmluvy zákon vyžaduje splnenie formálnych aj obsahových náležitostí. Zmluva o prevode obchodného podielu musí obsahovať určenie zmluvných strán, predmet, to znamená obchodný podiel, ktorý sa prevádza a zo zmluvy musí byť zrejmé, či ide o odplatný alebo bezodplatný prevod. V prípade odplatného prevodu musí zmluva obsahovať aj určenie ceny alebo spôsob určenia ceny. Osobitnou zákonom vyžadovanou náležitosťou je vyhlásenie nadobúdateľa, že pristupuje k spoločenskej zmluve.

Neplatnosť prevodu, nemožnosť dodatočnej konvalidácie

- 5 Cdo 99,100,101/2009

<https://www.judikaty.info/document/nssr/15760/>

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd správne na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že hlavný záväzok vyplývajúci zo zmlúv o prevode obchodného podielu je neplatný právny úkon a preto nemohlo dôjsť ani k platnému právnomu úkonu vyplývajúcejmu zo zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva. Pre posúdenie veci bola rozhodujúca skutočnosť, že zmluva o prevode obchodného podielu nemala všetky obligatórne náležitosti t.j. nebola určená cena za prevod obchodného podielu, čoho dôsledkom bola neplatnosť zmluvy. Dôvod určenia neplatnosti zmlúv o prevode obchodného podielu, ktorou sa súd zaoberal ako prejudiciálnou otázkou, má oporu v zákone. Bolo nad všetku pochybnosť nesporné, že zmluve o prevode obchodného podielu chýbala obligatórna náležitosť a to dohoda o cene za prevod obchodného podielu, alebo o spôsobe jej určenia. Právna skutočnosť, že platnosť vedľajšieho záväzku sa odvíja od platnosti hlavného záväzku je všeobecne známa zásada – zakotvená nie len v Občianskom zákonníku ale aj v Obchodnom zákonníku. Tvrdenie dovolateľa, že k uzatvoreniu zmluvy o prevode obchodného podielu došlo až legalizáciou podpisu účastníkov zmluvy na notárskom úrade nemôže konvalidovať neplatný právny úkon a nerobí ho platným.

Obligatórne stanovenie ceny/spôsobu jej určenia

- 5 Cdo 283/2010

<https://www.judikaty.info/document/nssr/23163/>

Účelom obligatórnosti stanovenia ceny, alebo spôsobu jej určenia v zmluve o prevode obchodného podielu je nepochybne zabezpečenie právnej istoty v obchodných vzťahoch, ktoré sú v obchodnom styku síce charakteristické svojou bezformálnosťou, ale bez uvedenej obligatórnej náležitosti zmluvy o prevode obchodného podielu, otázka právnej istoty nemôže byť dodržaná. Ak v zmluve o prevode obchodného podielu táto náležitosť uvedená nebola, nie je rozhodujúce, či dohoda o cene bola uzatvorená následne v krátkom alebo dlhšom čase po určitom odstupe, dôležité je, že bola uzavretá po podpise zmluvy o prevode obchodného podielu, ktorý právny úkon z uvedených dôvodov sa nemohol stať platným právnym úkonom a nebolo ho možné v zmluve o určení ceny zhojiť.

Účastníkom tohto obchodného vzťahu nič nebránilo, aby v zmluve o prevode obchodného podielu stanovili aspoň spôsob určenia ceny. Ak mienili cenu stanoviť dodatočne, resp. nepochybniteľným spôsobom tieto okolnosti urobiť zrozumiteľnými, určitými, aj keď by technicky obe listiny neboli spojené. Určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a vyvoláva tie dôsledky, že sa naň hľadí ako keby nebol urobený a nie je možné ho konvalidovať. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje žiadne právne následky, ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, potom nepochybne spôsobuje aj neplatnosť právneho úkonu.

VADY/VLASTNOSTI OP (VS. PRI PREDAJI PODNIKU)

Neprípustnosť analógie s § 409 ObZ, vyhlásenia a záruky

- 6Cob/83/2016

<https://www.judikaty.info/document/mssr/418676/>

K poslednej odvolacej námietke žalobkyne, ktorou namietala zodpovednosť žalovanej ako prevodcu obchodného podielu za vady, odvolací súd uvádza, že zodpovednosťou za vady sa nemožno domáhať vrátenia kúpnej ceny, ale je potrebné analogicky pri prevode obchodného podielu vychádzať z ustanovení § 476 a násl. Obchodného zákonníka (zmluva o predaji podniku), a preto v prípade, ak by bola daná zodpovednosť žalovanej za vady predaného obchodného podielu, prichádza v úvahu len aplikácia ustanovenia § 486 Obchodného zákonníka o primeranej zľave z kúpnej ceny za vady predaného obchodného podielu. Obchodný podiel nie je tovarom v zmysle § 409 Obchodného zákonníka, nakoľko zmluva o odplatnom prevode obchodného podielu nie je kúpnu zmluvou, a preto na takéto prevod nemožno priamo vzťahnúť právnu úpravu zodpovednosti za vady tak, ako to urobila

žalobkyňa, ktorá žiadala vrátenie kúpnej ceny, ale vyplýva z nej výlučný nárok na zľavu z ceny za prevod obchodného podielu. K uvedenému odvolací súd ešte považuje za potrebné dodať, že zmluva o odplatnom prevode obchodného podielu nie je kúpnu zmluvou podľa ustanovenia § 409 a násl. Obchodného zákonníka, preto na takýto prevod nemožno priamo vzťahovať právnu úpravu zodpovednosti za vady tovaru.

Podľa § 61 ods. 1 Obchodného zákonníka, podiel je miera účasti spoločníka na čistom obchodnom imaní, a z neho vyplývajú ďalšie práva a povinnosti, pričom niet pochyb o tom, že obchodný podiel ako predmet prevodu, rozhodne nemožno stotožňovať s tovarom. Tento záver možno urobiť predovšetkým z toho, že kým u tovaru možno, ako to vyplýva z ustanovenia § 420 ods. 2 Obchodného zákonníka vychádzať pri posudzovaní prípadných väd z toho, že tovar musí mať akosť a prevedenie, ktoré sa hodí na účel určený v zmluve, alebo ak nie je tento účel v zmluve stanovený na účel, na ktorý sa takýto tovar spravidla používa. U obchodného podielu z účelu použitia vzhľadom k jeho individuálnej povahe, sa zásadne vychádzať nedá. Nepochybne je však možné, aby si strany zmluvy o prevode obchodného podielu dohodli, aké vlastnosti musí mať obchodný podiel, resp. sprostredkovane podnik spoločnosti, o ktorého obchodný podiel ide. Pokiaľ ide o takto dohodnuté (vymienené) vlastnosti obchodného podielu (k nemu patriaceho podniku), možno podľa presvedčenia odvolacieho súdu právnu úpravu zodpovednosti za vady použiť, avšak výlučne vo forme primeranej zľavy z kúpnej ceny, nie však formou vrátenia kúpnej ceny, ako to v podanom odvolaní žiadala žalobkyňa.

POVAHA AKCII

- 2CoKR/20/2012

<https://www.judikaty.info/document/mssr/34906/>

Akcia je cenný papier, ktorý vyjadruje časť základného imania. Zároveň vyjadruje účasť akcionára ako spoločníka v spoločnosti, t.j. práva a povinnosti akcionára ako spoločníka. S vlastníctvom akcií je spojené právo podieľať sa nariadení spoločnosti (možnosť zúčastniť sa na valnom zhromaždení akciovej spoločnosti, hlasovať na valnom zhromaždení, žiadať vysvetlenia a podávať návrhy), ako aj majetkové práva (právo podieľať sa na výsledku hospodárenia alebo podieľať sa na likvidačnom zostatku). Akciová spoločnosť je spoločnosť, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou.

PODOBA AKCII

Zmena podoby akcie po emisii a jej vplyv na prevoditeľnosť

- 1Obdo 20/2010

<https://www.judikaty.info/document/nssr/18320/>

Cenné papiere, medzi ktoré patria aj akcie, môžu meniť časom nielen svojich vlastníkov, ale aj podobu, či už z vôle samotnej spoločnosti, ktorá ich emitovala alebo z dôvodov zmeny zákonnej úpravy, ktorá sa ich týka. Osoba, ktorá ich nadobúda neskôr ako hneď po ich emisii, ich nadobúda už s takýmito zmenami. Akcia sa chápe ako cenný papier, ktorý je peniazmi oceneným zápisom v zákonom ustanovenej podobe a forme (§ 2 ods. 1 ZCP). Tento zápis sa nachádza buď na listine (§ 10 ods. 1 písm. a/ ZCP) alebo v evidencii vedenej centrálnym depozitárom. Keďže listiny pripojené k žalobe sú označené ako akcie na doručiteľa, treba uviesť, že podľa § 156 ods. 2 druhá veta Obch. zák. akcia na doručiteľa môže byť vydaná len ako zaknihovaná, čo je v súlade aj s ust. § 10 ods. 1 písm. b/ ZCP. Teda spomenuté listiny nespĺňajú náležitosti akcie na doručiteľa. Z toho vyplýva, že žalobca, keďže listiny, ktoré nadobudol odovzdaním, nespĺňali náležitosti akcií žalovaného, nenadobudol vlastníctvo akcií žalovaného odovzdaním do jeho rúk.

- 3 Obo 2/2007

<https://www.judikaty.info/document/nssr/1934/>

Dňom 31. januára 2000 došlo k zmene podoby akcií emitenta T., zo zaknihovaných na listinné. Ako vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, žalovaný bol povinný do 30 dní odo dňa, keď dostal od emitenta oznámenie o premene podoby akcií, odovzdať emitentovi výpis z jeho registra podľa § 63 ods. 1 písm. b/, a to v rozsahu evidovaných údajov, týkajúcich sa cenného papiera, ktorého podoba sa premieňa. Od okamihu splnenia tejto povinnosti už žalovaný nemohol vykonávať vo svojej evidencii bez pokynu emitenta žiadne zápisy, týkajúce sa cenného papiera, ktorého podoba sa premieňa, keďže zákonom daný charakter evidencie cenných papierov takýto postup neumožňuje.

ÚČINKY ZMLUVY O PREVODE ZAKNIHOVANÝCH AKCIÍ

Vplyv odstúpenia od zmluvy na prevoditeľnosť akcií

- 1 Obdo V 65/2006

<https://www.judikaty.info/document/nssr/1587/>

Z ustanovení § 13 a § 21 ods. 1 a 2 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch je zrejmé, že zmluva o prevode zaknihovaného cenného papiera mala iba **obligáčny účinok** (t.j. prevodca zaknihovaného cenného papiera má záväzok previesť cenné papiere), ale samotným uzavretím takejto zmluvy zaknihované cenné papiere ešte neprešli do majetku nadobúdateľa. Druhá fáza nadobudnutia zaknihovaného cenného papiera prevodom sa začínala podaním príkazov prevodcu a nadobúdateľa a bola ukončená vykonaním zápisu na ľarchu účtu prevodcu a v prospech účtu nadobúdateľa.

Teda registrácia prevodu zaknihovaného cenného papiera mala jednoznačne konštitutívny charakter. Skutočnosť, že odstúpenie od zmluvy o odplatnom prevode

zaknihovaných cenných papierov v danom prípade sa uskutočnilo podľa Obchodného zákonníka a nie podľa Občianskeho zákonníka, nemá vplyv na použiteľnosť citovaného názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danom prípade.

Z vyššie uvedeného vyplýva záver, že ak predávajúci odstúpil od zmluvy o odplatnom prevode zaknihovaných akcií, mohol predávajúci (v danom prípade žalovaný v 1. rade) dať príkaz na registráciu prechodu akcií, ktoré boli predmetom tejto zmluvy, jedine vtedy, ak medzi ním a kupujúcim nebola sporná otázka platnosti odstúpenia od zmluvy, a ak sa dohodol s kupujúcim o vzájomnom majetkovom vysporiadaní, alebo ak kupujúci iným spôsobom prejavil vôľu vrátiť akcie. V prípade, že medzi účastníkmi zmluvy o odplatnom prevode zaknihovaných akcií otázka platnosti odstúpenia predávajúceho od tejto zmluvy bola sporná, mohol predávajúci dať príkaz na registráciu prechodu akcií iba na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Žalovaný v 2. rade, ako osoba, ktorá viedla evidenciu zaknihovaných cenných papierov, mohol vykonať registráciu prechodu na základe príkazu predávajúceho jedine vtedy, ak mu predávajúci relevantným spôsobom preukázal vôľu kupujúceho vrátiť akcie, alebo predložil právoplatné rozhodnutie súdu.

NEPLATNOSŤ PREVODU AKCII

Vplyv na osobu akcionára

- IV. ÚS 733/2013

<https://www.judikaty.info/document/ussr/22486/>

Ústavný súd ďalej uvádza, že ak by bol prevod akcií z akciovej spoločnosti na iné osoby skutočne neplatný a tieto osoby by sa nestali akcionármi akciovej spoločnosti, tak by akcionárom vo vzťahu k týmto akciám ostala samotná akciová spoločnosť (žalovaná v 1. rade). V tomto prípade by ale mali nastať právne následky v zmysle § 161d ods. 1 prvej vety Obchodného zákonníka, podľa ktorého akciová spoločnosť nemôže vykonávať práva akcionára spojené s vlastnými akciami, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak. Navyše, podľa § 186 ods. 3 Obchodného zákonníka sa pri hlasovaní na valnom zhromaždení neprihliada na akcie, s ktorými akcionár nemôže vykonávať hlasovacie právo.

Neplatnosť z dôvodu zákazu nakladania s akciami (rozpor s dobrými mravmi)

- 2Obo 116/2009

<https://www.epi.sk/rozhodnutie-najvyssi-sud-sk/2obo1162009-14600-2.htm>

Vzhľadom na to, že právny predchodca navrhovateľa a navrhovateľ uzavreli zmluvu o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 v čase zákazu nakladania s akciami spoločnosti O., a.s., súd prvého stupňa mal za to, že uvedená zmluva je z dôvodu rozporu so zákonom

absolútne neplatná, pričom štatutárni zástupcovia zmluvných strán konali v rozpore s dobrými mravmi. Preto sa navrhovateľ nemohol stať nadobúdateľom akcií spoločnosti O., a.s.

Zmluva o prevode práv a povinností zo zmluvy o prevode akcií

- 1 M Obdo V 6/2006

<https://www.judikaty.info/document/nssr/47589/>

Žalobca 21. mája 1997, ako kupujúci, uzavrel zmluvu o prechode práv a povinností so spoločnosťou E., a. s. **Predmetom zmluvy bol prechod práv a povinností vyplývajúcich pre postupcu zo zmluvy o prevode akcií a zo záložnej zmluvy.** V čl. IV/1 a 2 sa účastníci zmluvy dohodli, že postupca odovzdá akcie postupníkovi (žalobca) prevodom na jeho účet v Stredisku cenných papierov. Príkaz na registráciu prevodu mal dať postupca do 7 dní od účinnosti zmluvy. V stredisku cenných papierov bol 27. mája 1997 zapísaný prevod zaknihovaných akcií z E., a. s., na žalobcu. Obsahom článku V (i keď nie celkom zrozumiteľne vyjadreným) je dohoda, že žalobca zaplatí postupníkovi 18 mil. Sk, ktoré postupník zaplatil žalovanému ako prvú splátku ceny prevádzaných akcií. V rovnaký deň uzavrel E., a. s., so žalovaným dodatok č. 1 ku zmluve o prevode akcií. Dodatok podpísal aj žalobca. **Obsahom dodatku je súhlas žalovaného s prechodom všetkých práv a povinností vyplývajúcich pre kupujúceho zo zmluvy na žalobcu.** Od účinnosti dodatku sa za kupujúceho podľa zmluvy o prevode akcií považuje žalobca.

Hoci predmetom prevodu bolo 97 % akcií jedného emitenta, zmena majiteľa akcií sa uskutočnila bez vyhlásenia verejného prísľubu, ako ho vyžadoval § 79a ods. 2 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu i s názorom dovolateľa, že **nedošlo k platnému prevodu akcií zo spoločnosti E., a. s., na žalobcu.** Úvahy o rozsahu, dôvode neplatnosti úkonov a o možnosti oddeliť ich neplatné časti od častí platných, sú v spojení s motívom ich uzavretia, sú pre posúdenie dôvodnosti žaloby relevantné len pri posudzovaní toho úkonu, ktorý viedol k dosiahnutiu nedovoleného prevodu akcií zo spoločnosti E., a. s., na žalobcu. Tým je len zmluva o prevode práv a povinností, ktorú uzavrel žalobca s dovtedajším vlastníkom akcií. Bez ohľadu na formuláciu predmetu zmluvy a jej názov, je podstata zmluvy vyjadrená v čl. IV, kde sa v ods. 1 E., a. s., zaväzuje previesť akcie E. B., a. s., na žalobcu. Žalovaný nie je účastníkom tejto zmluvy a zo samotnej zmluvy mu nevznikajú žiadne práva ani povinnosti.

V čase uzavretia zmluvy o prevode práv a povinností už akcie boli na E., a. s., prevedené, čím žalovaný splnil svoj záväzok z kúpnej zmluvy, čo bolo obom účastníkom známe. Preto, ako to výslovne vyplýva z čl. IV ods. 1 a 2, **predmetom zmluvy nie je postúpenie práva na vydanie akcií voči žalovanému (toto právo je navyše zrejme neprevoditeľné), ale priamo prevod akcií z E., a. s., na žalobcu.** Rovnako je to aj s povinnosťou kupujúceho zaplatiť prvú splátku ceny akcií, ktorá už v čase prevodu bola splnená. Zmluva o prevode práv a povinností je neplatná, pretože ako celok viedla k nedovolenému prevodu akcií na žalobcu. Neplatnosť zmluvy, označenej za zmluvu o prevode práv a povinností, ktorej skutočným obsahom bol prevod (predaj) akcií, však v ničom neovplyvňuje práva a povinnosti žalovaného. Právo žalovaného na zaplatenie kúpnej ceny akcií vyplýva z kúpnej zmluvy. Podľa nej bol kupujúci povinný cenu akcií zaplatiť v dohodnutom termíne.

Posudzovanie absolútnej neplatnosti zmluvy o predaji časti podniku neschválenej valným zhromaždením spoločnosti, respektíve dodatočne schválenej až po jej uzatvorení

- 15Cob/150/2017

<https://www.judikaty.info/document/mssr/416889>

V zmysle § 187 ods. 1 ObZ patrí do pôsobnosti valného zhromaždenia (ďalej len „VZ“) okruh uvedených otázok, ktoré patria najvyššiemu orgánu spoločnosti (pokiaľ nie je napr. prenesená kompetencia na iný orgán spoločnosti). Pri skúmaní, aké otázky podľa uvedeného ustanovenia patria do kompetencie VZ je na mieste konštatovať, že ide o otázky týkajúce sa samotnej spoločnosti, do vnútra spoločnosti, pričom tieto sa spravidla aj prejavia navonok. Podľa § 187 ods. 1 písm. j) ObZ, do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí rozhodovanie o schválení zmluvy o prevode podniku alebo zmluvy o prevode časti podniku. Súd poukázal na prednostnú potrebu vyriešenia otázky (bez ohľadu na posudzovanie platnosti neplatnosti zmluvy), čo možno považovať za splnený postup spoločnosti pri schvaľovaní zmluvy o prevode podniku (vo všeobecnosti) valným zhromaždením tak, aby bolo dodržané uvedené zákonné ustanovenie. Súd z gramatického, vecného a systematického výkladu dospel k záveru, že na naplnenie uvedeného ustanovenia je potrebné, aby valné zhromaždenie dostalo na prerokovanie a schvaľovanie konkrétnu zmluvu (návrh zmluvy), ktorej chýba už len samotný prejav vôle kontrahentov vyjadrený ich podpismi. Súd sa však domnieva, že pre naplnenie uvedeného ustanovenia by obstálo aj „dodatočné“ odobrenie už podpísanej a platnej zmluvy. Uvedený postup má aj zrejmú logiku aj pokiaľ ide o zodpovednosť predstavenstva za prijímanie rozhodnutí a konanie za spoločnosť, ktoré ju navonok zaväzujú. V prípade prvého prípadu, teda pokiaľ dá predstavenstvo na schválenie (návrh) zmluvy sa zrejme predstavenstvo zbavuje rizika zodpovednosti pri dodržiavaní odbornej starostlivosti, ktorú na nich zákon kladie. V druhom prípade, teda schvaľovania následného dodatočného, sa tomuto riziku vystavujú. V uvedenom duchu aj dôvodová správa, na ktorú odkazuje strana žalobcov, s uvedeným prístupom korešponduje, pretože ide o závažnú otázku týkajúcu sa spoločnosti a jej vnútorných zodpovednostných vzťahov. Uvedené úvahy nie sú argumentáciou pre platnosť predmetnej zmluvy, ale úvahami, ktoré podľa názoru súdu môžu podporovať rozumný výklad, ktorý smeruje k nižšie uvedenému. Z uvedeného záveru ale nemožno, podľa názoru súdu, automaticky vyvodiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

AKCIONÁRSKE PRÁVA

Právo na podanie žaloby o určenie neplatnosti mimoriadneho VZ

- 1 Obdo V 86/2004

<https://www.judikaty.info/document/nssr/47515>

Nadobudnutím akcií nadobudne nový akcionár všetky práva a povinnosti, ktoré zákon a stanovky spoločnosti s akciami spájajú. Právo na podanie žaloby o určenie neplatnosti

mimoriadneho valného zhromaždenia má každý akcionár, ktorý v čase, keď toto právo uplatňuje, spĺňa podmienky stanovené v § 183 v spojení s § 131 Obchodného zákonníka.

Príbratie do konania o zrušenie akciovej spoločnosti

- 1Obdo/52/2015

<https://www.judikaty.info/document/nssr/71692>

Kto osvedčí akcionárske práva počas konania o zrušenie akciovej spoločnosti a požiada o pripustenie do tohto konania, splnil predpoklad na pribratie do konania ako jeho účastník.

Aktívna legitímácia na podanie žaloby o určenie neplatnosti valného zhromaždenia

- 2 Obo 50/2009

<https://www.judikaty.info/document/nssr/47588>

Ak žalobca, ktorý sa stal na základe zmluvy o prevode akcií akcionárom akciovej spoločnosti, nie je v čase podania žaloby o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia tejto akciovej spoločnosti zapísaný do zoznamu akcionárov listinných akcií na meno vedenom Centrálnym depozitárom a nie je v čase podania žaloby ani likvidátorom, správcom konkurznej podstaty, vyrovnacím správcom alebo členom dozornej rady akciovej spoločnosti, nie je aktívne legítimovaný na podanie takejto žaloby.

PREDKUPNÉ PRÁVO

- 1 Obdo/11/2011 – NS SR – a.s.

<https://www.judikaty.info/document/nssr/71731/>

Ustanovenie § 603 ods. 3 sa vzťahuje iba na predkupné právo s vecnými účinkami a nemožno ho použiť v prípade porušenia obligačného predkupného práva v súvislosti s prevodom akcií. Pokiaľ povinný v rozpore s povinnosťou z predkupného práva vec predá, predkupné právo zaniká a sekundárna právna povinnosť nahradiť oprávnenému vzniknutú škodu sa môže vzťahovať len na osobu povinného, nie však na tretiu osobu.

Alel KS BA – inak pri s.r.o.

- 2Cob/238/2012

<https://www.judikaty.info/document/mssr/80628/>

Ustanovenie § 115 neupravuje prednostné právo spoločníkov na nadobudnutie obchodného podielu, a keďže toto zákonné ustanovenie má dispozitívnu povahu, spoločenská zmluva môže určiť, že prevod je možný len pri dodržaní predkupného práva. Ak teda k uzavretiu zmluvy o prevode obchodného podielu došlo napriek tomu, že spoločenská zmluva neumožňuje prevod bez dodržania predkupného práva, jedná sa o neplatný právny úkon, teda účinky prevodu obchodného podielu na JUDr. Gogu a I. T. nenastali.

VYDRŽANIE

V PODMIENKACH SR – ČLÁNOK: IMRICH FEKETE

<https://www.epi.sk/odborny-clanok/Mozno-vydrzat-obchodny-podiel.htm>

Účelom inštitútu vydržania vo všeobecnosti je umožniť nadobudnutie vlastníctva vydržateľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom a uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym. V prípade vydržania obchodného podielu ide o to, že spoločník, ktorý dobromyseľne po dlhšiu dobu vykonáva práva a povinnosti spoločníka mohol na základe vydržania nadobudnúť majiteľské práva tak, že sa na neho hľadí ako keby takým spoločníkom bol od uzavretia zmluvy o prevode obchodného podielu.

Na vydržanie obchodného podielu možno per analogiam použiť ustanovenie § 134 OZ o vydržaní hnutelných vecí. I v prípade vydržania obchodného podielu musia byť splnené zákonné predpoklady, ktoré sa týkajú:

- a) predmetu vydržania (res habilis),
- b) právneho titulu (titulus),
- c) dobrej viery (fides),
- d) samotného faktu držby (possessio),
- e) vydržacej doby (tempus).

Predmetom vydržania v prípade obchodného podielu je majetkové právo. Obchodný podiel, ako iný nehmotný majetok, v zmysle § 118 OZ predstavuje majetkovú hodnotu, ktorá môže byť predmetom držby ako celok. Vykonávanie práva držby umožňuje držiteľovi podieľať sa na všetkých právach a povinnostiach, ktoré súvisia s obchodným podielom a sú právne vyjadrené v právach a povinnostiach spoločníka (§ 113 a nasl. OBZ).

Právnym titulom vykonávania držby obchodného podielu je zmluva o prevode obchodného podielu (§ 115 OBZ), ktorá môže z akéhokoľvek dôvodu trpieť vadami, ktoré sa následne môžu prejavíť v jej absolútnej neplatnosti (najmä z dôvodov uvedených v § 37 OZ). Skutočnosť, či na základe zmluvy o prevode obchodného podielu bola zmena spoločníkov vyznačená v obchodnom registri (pozri § 2 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov) nemá vplyv na platnosť a účinnosť tejto zmluvy. Zápis zmeny spoločníkov do obchodného registra má len deklaratórne účinky. Preto nič nebráni podľa nášho názoru tomu, aby obchodný podiel mohol na základe zmluvy o jej prevode nadobudnúť

i spoločník, ktorého osoba nebola následne zapísaná do obchodného registra (**vydržanie contra tabulas**).

V prípade držby práva sa vyžaduje oprávnená držba podľa § 130 OZ, ktorá sa kryje s legálnym nadobúdacím titulom (zmluvou o prevode obchodného podielu). Držba práva je oprávnená vtedy, ak je držiteľ práva so zreteľom na všetky okolnosti a povahu konkrétneho prípadu v dobrej viere, že mu toto právo patrí. **O dobromyseľnosti spoločníka, ktorý má obchodný podiel v držbe, svedčí, okrem iného, riadne vykonávanie práv a povinností spoločníka, ktoré sú uvedené v ustanoveniach § 113 a nasl. OBZ.** V opačnom prípade by išlo o neoprávneného držiteľa práva (pozri § 131 OZ). V pochybnostiach sa i tu uplatňuje vyvrátiteľná právna domnienka, že držba práva je oprávnená.

Vydržacia doba pre nadobudnutie obchodného podielu vydržaním je trojročná a počíta sa od momentu, keď nastanú právne účinky prevodu obchodného podielu podľa § 115 ods. 4 OBZ. Od tohto momentu je spoločník oprávnený vykonávať všetky práva a povinnosti spoločníka. Do vydržacej doby sa započítava aj doba, po ktorú mal obchodný podiel v oprávnenej držbe právny predchodca spoločníka (analogické použitie ustanovenia § 134 ods. 3 OZ).

(CZ JUDIKÁTY)

- 29 Odo 1216/2005

<https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhbpxezvgbpgw2lw>

Obchodní podíl lze vydržet jako věc movitou.

Svůj závěr o nemožnosti vydržet obchodní podíl založil odvolací soud na tom, že obchodní podíl je souhrnem práv a povinností společníka ve vztahu ke společnosti. Proti tomuto názoru zajisté námitky mít nelze. Jde však pouze o jednu z možných charakteristik obchodního podílu. **Obchodní podíl je současně majetkovou hodnotou, se kterou lze, jako s takovou, disponovat, tj. činit ji předmětem právních úkonů jako celek, nikoliv jen ohledně jejích složek, tj. jednotlivých práv a povinností.**

Posuzuje-li se možnost vydržení obchodního podílu z tohoto pohledu, je třeba vzít v úvahu právě to, že **byť není věcí, jsou s ním spojena práva a povinnosti společníka společnosti s ručením omezeným stejně, jako jsou s akcií spojena práva a povinnosti společníka společnosti akciové.**

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění účinném od 1. 1. 2001, se na cenné papíry vztahují ustanovení o věcech movitých, **nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.** Z uvedeného plyne, že akcií, jako cenný papír, lze vydržet podle ustanovení § 134 odst. 1 obč. zák. jako věc movitou. Za situace, kdy o možnosti vydržet akcií (jako věc movitou) nelze podle platné právní úpravy mít – přesto, že i akcie představuje souhrn práv a povinností akcionáře, tak jako obchodní podíl představuje souhrn práv a povinností společníka společnosti s ručením omezeným – **žádné pochybnosti, by byl závěr, že obchodní podíl vydržet nelze, zcela nelogický.** Ve prospěch závěru, že vydržení obchodního podílu je možné, lze argumentovat i teleologickým výkladem úpravy držby

a vydržení a za použití zásad, na kterých spočívá obchodní zákoník, zejména za použití zásady právní jistoty (§ 1 odst. 2 obch. zák.).

- 29 Cdo 2639/2014

<https://www.judikaty.info/document/nscr/121105/>

Bylo-li možné vydržet podíl ve společnosti s ručením omezeným (ačkoliv v poměrech právní úpravy účinné do 31. prosince 2013 nebyl považován za věc v právním smyslu), a současně mohli akcionář nakládat s podílem na akciové společnosti, která nevydala akcie (ačkoliv byl jejich emisní kurs zcela splacen), bylo možné takový podíl na akciové společnosti i vydržet za analogického použití úpravy vydržení věcí movitých.

Je-li nová výše základního kapitálu zapsána do obchodního rejstříku a nevysloví-li soud neplatnost usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu v řízení podle § 183 obch. zák., nelze následně dovozovat, že ke zvýšení základního kapitálu nedošlo, a to bez ohledu na případné vady upsání akcií.

NEMOŽNOST NADOBUDNUTIA OP OD NEVLASTNÍKA (CZ JUDIKÁT)

- 29 Cdo 2287/2008

<https://www.judikaty.info/document/nscr/65565/>

Ustanovení § 446 obch. zák. o nabytí věci od nevlastníka, nelze použít pro nabytí obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným.

Právní úprava nabytí od nevlastníka, zakotvená v ustanovení § 446 obch. zák. (jakož i v ustanovení § 20 zákona o cenných papírech), tak představuje výjimku z obecné právní zásady, podle níž nikdo nemůže převést na druhého více práv, než má sám. Z povahy výjimky pak plyne, že ustanovení o výjimce nelze vykládat rozšiřujícím způsobem a lze je aplikovat pouze v případech, pro něž byla výjimka konstruována (obdobně srov. např. odůvodnění usnesení Ústavního soudu ze dne 5. února 2004, sp. zn. II. ÚS 624/2002).

K ustanovení § 446 obch. zák. se opakovaně vyjádřil i Ústavní soud. V nálezech ze dne 28. srpna 2001, sp. zn. IV. ÚS 112/2001, ze dne 26. srpna 2003, sp. zn. I. ÚS 437/02 či ze dne 13. června 2006, sp. zn. Pl. ÚS 75/04, uzavřel, že ustanovení § 446 obch. zák. zasahuje významným způsobem do ústavně zaručeného práva vlastnit majetek (článek 11 Listiny základních práv a svobod - dále jen „Listina“) a upřednostňuje před ním dobrou víru a jistotu účastníků obchodněprávních vztahů. **Koncepce upřednostnění dobré víry nabyvatele před ochranou vlastnického práva původního vlastníka** představuje v rovině ústavněprávní zákonné omezení jednoho z nejpodstatnějších základních práv a svobod (článek 4 odst. 4 Listiny), jež je třeba vykládat tak, aby byla šetřena podstata vlastnického práva a aby takové omezení nebylo zneužíváno k jiným účelům, resp. aby takové zneužívání nebylo ze strany soudu přijatým výkladem tolerováno či aprobováno.

Z výše uvedeného je zřejmé, že extenzivní výklad ustanovení § 446 obch. zák., respektive jeho analogická aplikace na situace, pro něž nebylo určeno, by byly v rozporu s jeho povahou a účelem tak, jak jsou vyloženy výše. Proto je nelze, a to ani analogicky, aplikovat na nabytí obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným.

Dobrá víra dovolatele ve správnost zápisu v obchodním rejstříku při uzavírání smlouvy o převodu obchodního podílu však přesto právní význam mít může. Jak totiž Nejvyšší soud uzavřel již v usnesení uveřejněném pod číslem 50/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 50/2008“), na něž v podrobnostech odkazuje, lze obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným vydržet jako věc movitou.

DOBŘÉ MRAVY V OBCHODNOM STYKU

- Obdo V 53/2003

<https://www.judikaty.info/document/nssr/77891/>

Samotné personálne prepojenie obchodných spoločností nie je protiprávne a vcelku sa aj bežne vyskytuje. Pokiaľ však ide o konkrétne správanie sa týchto osôb v obchodných vzťahoch, musí ísť najmä o správanie sa obvyklé, poctivé a spravodlivé, teda aby nešlo o konanie v rozpore s týmito základnými, v spoločnosti prevládajúcimi morálnymi zásadami. Tieto zásady, spolu s ďalšími zásadami, vymedzujú medze konania zodpovedajúce dobrým mravom, a to, čo je za týmito hranicami, za konanie priečiace sa dobrým mravom.

ZMLUVY UZAVRETÉ SPOLOČNOSŤOU S POTENCIONÁLNE NEPRAZNIVÝM VPLYVOM NA HODNOTU OP SPOLOČNÍKA

- 5 Obo 137/2005

<https://www.judikaty.info/document/nssr/3877/>

V odôvodnení svojho rozhodnutia [súd prvého stupňa] uviedol, že ak žalobca ako spoločník žalovaného v 1. rade tvrdí, že zmlouvou bol prevezený majetok, bez ktorého spoločnosť nemôže podnikáť v rozhodujúcom premete činnosti, nemožno mu uprieť naliehavý právny záujem na určení neplatnosti takejto zmluvy, pretože, ak by žalobe bolo vyhovené, bude to mať vplyv na hodnotu jeho obchodného podielu. Vychádzajúc z tohto právneho názoru uložil súdu prvého stupňa vecne skúmať žalobcom tvrdené dôvody neplatnosti zmluvy a na základe vykonaného dokazovania o žalobe rozhodnúť. Súd prvého stupňa, pre ktorý bol tento právny názor záväzný, preto už ďalej neriešil otázku naliehavého právneho záujmu, ale skúmal iba platnosť namietanej zmluvy, pričom dospel k záveru, že zmluva je absolútne neplatná podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na odvolanie žalovaných vec napadla inému senátu odvolacieho súdu, ktorý považuje uvedený záver o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti zmluvy za predčasný. Citovaný právny názor zrejme vychádza z publikovaného judikátu, ktorého právna veta znie: „Spoločníkovi spoločnosti s ručením obmedzeným nemožno bez

d'alsieho upriet' naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv, ktoré uzavrela spoločnosť, a ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na hodnotu jeho obchodného podielu". Tu však podľa názoru odvolacieho súdu nestačí iba tvrdenie žalobcu, že zmluva nepriaznivo ovplyvnila hodnotu jeho obchodného podielu, ktorý je odvodený od čistého obchodného imania spoločnosti, ale toto tvrdenie musí aj niečím doložiť a súd sa musí vysporiadať aj s námietkami žalovaného voči takémuto tvrdeniu.

